

Númer skjals:	FMS-EBL-029
Skjalalykill:	02.01 Fjárhagsáætlun
Útgáfa:	1
Útgáfudags.:	13.07.2018
Síðast rýnt / næst rýnt:	2018 / 2019
Ábyrgðarmaður:	Deildarstjóri áætlunar og greiningar

FMS-EBL-029 Jafnréttisskimun

Tilgangur jafnréttisskimmunar:

Með jafnréttisskimun er tekið saman með einföldum hætti mat á áhrifum tillögunnar/verkefnisins á jafnrétti kynjanna og/eða jaðarsetta hópa í samræmi við stefnu Reykjavíkurborgar um kynjaða fjárhags- og starfsáætlun. Jafnréttisskimunin styður við ákvarðanatöku stjórnenda og kjörinna fulltrúa og forgangsröðun um ráðstöfun fjármuna. Fáir tillagan áframhaldandi brautargengi, er gert ráð fyrir að hún fari í jafnréttismat hafi hún jafnréttisáhrif.

Upplýsingar um verkefnið/tillöguna:

Dagsetning:	26.01.2024
Svið:	Velferðarsvið
Unnið af:	Guðlaugu Jónu Hilmarsdóttur
Verkefni/tillaga:	Tillaga að breytingum á reglum Reykjavíkurborgar um fjárhagsaðstoð
Þjónustubáttur:	Stjórnsýsla, sérfræðiþjónusta og ráðgjöf
Stofnun/kostn.st.:	F17** – Fjárhagsaðstoð
Fjárhæð:	11.gr. 5.200 þkr. 13.gr. -10.200 þkr.
Annað:	

Jafnréttisskimun:

Hver er tillagan og hvert er markmið hennar?

Um er að ræða breytingar á tveimur greinum í reglum um fjárhagsaðstoð, en þjónustan er veitt á grundvelli laga um félagsþjónustu sveitarfélaga.

Annars vegar er lagt til orðalagsbreyting á 11.gr. sem heimilar helmings lækkun grunnfjárhæðar í ákveðnum tilvikum sem tengjast þátttöku og atvinnuleit umsækjanda, t.d. hafi umsækjandi hafnað atvinnu eða sagt starfi sínu lausu án viðhlítandi skýringa.

Í greininni kemur fram að heimilt er að greiða 50% af grunnfjárhæð til framfærslu, til umsækjanda sem ekki hefur mætt í boðað viðtal hjá ráðgjafa eða mætir ekki á boðað námskeið. Með breytingunni er bætt við að ef veigamiklar ástæður, sem koma fram í mati á aðstæðum umsækjanda, mæla gegn því að skerða greiðslur um helming er nú heimilt að skerða grunnfjárhæð til framfærslu til umsækjanda um 15% í stað þess að greiða fulla framfærslu. Markmið með breytingunni er að fylgja betur eftir einstaklingsáætlun um þátttöku og atvinnuleit notenda.

Hins vegar er um að ræða að fella niður 13.gr. en hún fjallar um greiðslu meðlags. Meðlag greiða umgengnisforeldrar til lögheimilisforeldra vegna daglegrar og venjulegrar framfærslu barns. Greiðslur þessar eru innheimtar af innheimtustofnun Sveitarfélaga og geta umgengnisforeldrar samið um greiðslurnar.

Hefur verið hugað að aðgerðum við undirbúning tillögunnar til þess að stuðla að jafnrétti? Ef já, lýsið.

Varðandi 13.gr. er um að ræða greiðslur sem ríkið innheimtir og geta umsækjendur samið um þær greiðslur hjá viðeigandi stofnun. Ráðgjafar sem koma að vinnu með viðkomandi munu veita þeim ráðgjöf og upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar og hvernig sé best að vinna málið áfram.

Hvaða hópa snertir tillagan?

Varðandi 11.gr. reglna um fjárhagsaðstoð snertir tillagan öll sem sækja um fjárhagsaðstoð til framfærslu, en á tímabilinu 2020-2022 voru notendur 59% karlar og 41% konur

Á fyrstu tíu mánuðum ársins 2023 voru 139 tilvik (112 notendur) þar sem ákvæðinu var beitt, þar af voru 65 (47%) með erlent ríkisfang (77% karlar og 23% konur) og 74 með íslenskt ríkisfang (72% karlar og 28% konur). Karlar eru í meirihluta þeirra sem fá skerta fjárhagsaðstoð til framfærslu eða 74%.

Niðurfelling á 13.gr. snertir umgengnisforeldra sem sækja um fjárhagsaðstoð til framfærslu. Milli ára 2021 og 2023 hefur umsækjendum fækkað, úr 36 í 26. Fyrir árið 2023 voru 24 karlar (92%) og 2 konur (8%). Meirihluti var með íslenskt ríkisfang eða 20 (77%).

Í báðum tilvikum þ.e. 11.gr. og 13.gr. eru karlmenn í meirihluta, en samsetning þjónustunotenda tekur breytingum eftir samfélagsaðstæðum hverju sinni. Um er að ræða lítinn hóp notenda með fjárhagsaðstoð til framfærslu, sem almennt er veitt til skemmri tíma, en árið 2021 var meðaltími sem notendur fengu fjárhagsaðstoð sex mánuðir. Hlutaðeigandi verða upplýstir um fyrirhugaðar breytingar og þeim leiðbeint.

Hvernig hefur tillagan áhrif á stöðu kynjanna og jaðarsetta hópa? Rökstyðjið.

Tillagan hefur áhrif á afmarkaðan hóp þjónustunotenda, en gera má ráð fyrir að um jaðarsettan hóp sé að ræða sem þarf á fjárhagsaðstoð að halda og getur ekki framleitt sér án aðstoðar. Tillagan er varðar 11.gr. mun ramma betur inn markmið og eftirfylgni í einstaklingsáætlun varðandi þátttöku og atvinnuleit umsækjanda um fjárhagsaðstoð til framfærslu.

Hins vegar hvað varðar 13.gr. þarf að kynna vel fyrir umsækjendum sem hafa fengið greiðslur skv. greininni hvernig þeir skuli bera sig að varðandi samning og/eða greiðslur meðlags.

Er talin vera þörf á jafnréttismati á tillögunni?¹

Nei.

¹ Jafnréttismat felur í sér ítarlega kortlagningu á stöðu kynjanna og jaðarsettra hópa á viðkomandi sviði og greiningu á því hvernig tillagan getur aukið jafnrétti og/eða tryggt réttindi þeirra. Jafnréttismat tekur mið af mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10 frá 2008 og Evrópusáttmála um jafna stöðu kvenna og karla í sveitarfélögum og héruðum samþykktum í borgarstjórn 20. október 2009.